

Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 10 grudnia 2020 roku

I. Stanowiska procesowe stron.

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. domagała się zasądzenia od pozwanej (...). (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. Krajeńskich kwoty 229.709,59 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od 20 grudnia 2019 roku. Według twierdzeń pozwu, 3 stycznia 2011 roku strony zawarły umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej. Elementem układu rozliczeniowo-pomiarowego były przekładniki prądowe o parametrach technicznych 600/5 A/A. W umowie łączącej strony zapisano, że mnożna przekładników wynosi 100 i z tej przyczyny wszystkie faktury wystawiono przy uwzględnieniu takiego parametru. 2 października 2019 roku układ pomiarowo-rozliczeniowy został sprawdzony przez pracowników powódki; wykryto, że przekładniki prądowe posiadały wartość 600/5 A/A, więc mnożną 120, a błędnie do rozliczeń stron przyjęto, że przekładniki posiadają wartość 500/5 A/A, więc mnożną 100. Powyższe oznacza, że pozwana zużyła więcej energii elektrycznej, niż wynika to z uprzednio wystawianych faktur. Powódka wystawiła faktury korekty do faktur wystawianych od 31 stycznia 2016 roku domagając się od pozwanej zapłaty kwoty stanowiącej różnicę między należnością obliczoną według prawidłowej mnożnej 120, a należnością obliczoną według nieprawidłowo przyjętej mnożnej 100.

Pozwana domagała się oddalenia powództwa twierdząc, że w miejscu poboru energii elektrycznej nie zamontowano przekładników innych, niż o wartości 500/5 A/A (przekładnia 100). Według pozwanej z § 1 ustęp 6 załącznika nr 2 do umowy wynika, że elementem układu pomiarowego są przekładniki prądowe o przekładni 500/5, a ponadto, że zmiany układu pomiarowego wpływające na rozliczenia wymagają zmiany umowy. Pozwana twierdziła również, że powódka nie udowodniła wysokości dochodzonego roszczenia, dlatego że faktury korygujące nie są dowodami stwierdzającymi ilość dostarczonej energii i wysokość należności. Według pozwanej spółki, powódka nie była uprawniona do wystawiania faktur korygujących na podstawie § 8 ust. 6 pkt 3 umowy, ponieważ nie przyjęto do rozliczeń stawek opłat innych, niż określone dla grupy taryfowej, w której powinien być rozliczony odbiorca. Zdaniem pozwanej, powódka nie wykazała, aby dla taryfy B21 właściwa była mnożna 120, a nie 100.

II. Ustalenia faktyczne sądu.

1. 3 stycznia 2011 roku strony zawarły umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej. W § 4. ust. 3. pkt 1. postanowiono, że za stan techniczny, poprawną eksploatację, naprawę, konserwację, kontrolę i legalizację elementów układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz ich dokumentację techniczno-eksploatacyjną odpowiada ich właściciel. W § 6. ust. 1 w pkt 8. Wskazano, że obowiązkiem odbiorcy jest terminowe regulowanie należności za świadczone usługi. § 8 ust. 1 zawiera postanowienie, według którego rozliczenia między stronami odbywać się będą na podstawie taryfy oraz odczytów układu pomiarowo-rozliczeniowego, w ust. 2. wskazano, że rozliczenia będą odbywać się w oparciu o stawki opłat określone dla grupy taryfowej wskazanych w załączniku nr 2 do umowy. W ust. 3. wskazano, że rozliczeniu podlega pobór mocy bliżej określonej, w ust. 5., że w przypadku wadliwego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego rozliczenie usług dystrybucji następuje w szczególności na podstawie dokumentów wymienionych w § 2. ust. 1 umowy, więc na podstawie taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej (...). Ust. 6. przewiduje prawo powódki do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur, w szczególności, kiedy stwierdzono nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz kiedy doszło do błędnego odczytu wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego. Termin płatności w ust. 8. ustalono na 20. dzień miesiąca następującego po miesiącu rozliczeniowym. (Dowód: odpis wymienionej umowy, karty 21-31).

2. W załączniku nr 2 do umowy w § 1 ust. 2. wskazano, że odbiorca zamawia moc umowną wynoszącą 70 KW oraz dokonał wyboru grupy taryfowej B21. W ust. 6. postanowiono, że układ pomiarowy składa się z układu pomiarowo-rozliczeniowego, którego elementami są przekładniki prądowe o przekładni 500/5 stanowiące własność odbiorcy. (Dowód: odpis załącznika nr 2 do umowy łączącej strony, karta 33-35).

3. Z § 2. ust 9. załącznika nr 2. do umowy wynika, że zmiana grupy taryfowej wymaga zmiany umowy. W taryfie dla usług dystrybucji energii elektrycznej obowiązującej między stronami na 8. stronie wskazano kryteria kwalifikowania do grup taryfowych, mianowicie do grupy B21 może być zaliczony odbiorca zasilany z sieci elektroenergetycznej średniego napięcia o mocy umownej większej od 40 KW. (Dowód: kopia taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej, karta 53).

4. Powódka wystawiła faktury stwierdzające należność pozwanej za usługi dystrybucji energii elektrycznej za okres od 1 stycznia 2016 roku do 3 grudnia 2018 roku przyjmując do rozliczeń mnożną w wysokości 100 (dowód: kopie faktur karta 76-111).

5. 28 sierpnia 2015 roku pracownik powódki P. D. wymienił licznik energii elektrycznej w miejscu jej odbioru przez pozwaną. Przy wymianie licznika nie jest możliwe zweryfikowanie wartości przekładników prądowych stanowiących element układu rozliczeniowo-pomiarowego. Przekładniki stanowią własność odbiorcy i wymieniający licznik nie ma do nich dostępu. (Dowód: kopia zlecenia (...) nr 265 z 10 kwietnia 2015 roku, karta 112-114, zeznania świadka P. D. podczas rozprawy 26 listopada 2020 roku, 00:20, karta 268 verte.).

6. 30 sierpnia 2017 roku użytkowanie wieczyste gruntu oraz budynki, gdzie znajduje się punkt odbioru energii elektrycznej, zostały sprzedane przez pozwaną spółkę spółce (...). (Dowód: kopia aktu notarialnego z 30 sierpnia 2017 roku, karta 200-226).

7. 2 października 2019 roku pracownicy powódki D. S. i R. N. przeprowadzili kontrolę w miejscu odbioru energii przez obecnego właściciela nieruchomości, w związku z planami nabywcy dokonania zmian w układzie rozliczeniowo-pomiarowym. Stwierdzono, że w układzie zastosowano przekładniki o wartości 120, a nie o wartości 100, jak wskazano w umowie łączącej strony. Ustalenie wartości przekładni możliwe jest przez odczytanie z tabliczki znamionowej. (Dowód: odpis zlecenia (...) numer (...) z 2 października 2019 roku, karta 114; zeznania świadka R. N. na rozprawie 22 października 2020 roku 00:17:03, karta 261 verte, zeznania świadka D. S. na rozprawie 26 listopada 2020 roku, 00:02:17, karta 268 verte).

8. 4 grudnia 2019 roku powódka wystawiła szereg faktur VAT korekt do uprzednio wystawionych faktur za usługi dystrybucji energii elektrycznej wystawionych za okres od 1 stycznia 2016 roku 3 grudnia 2018 roku. Każda z faktur VAT korekt zawiera odczyty licznika oraz rozliczenie energii elektrycznej przy przyjęciu mnożnej 100 oraz odczyty energii elektrycznej oraz rozliczenie przy uwzględnieniu mnożnej 120. Adnotację o przyczynie wystawienia faktury korekty wskazano na dole każdej każdego z dokumentów. Łączna wartość świadczenia wynikająca z wystawionych faktur VAT korekt to kwota dochodzona pozwem, a termin płatności wszystkich faktur VAT korekt określono na dzień 19 grudnia 2019 roku. (Dowód: kopie faktur VAT korekt, karta 115-169).

9. 16 grudnia 2019 roku doszło do pożaru rozdzielni elektrycznej i demontażu licznika znajdującego się w miejscu poboru energii elektrycznej. (Dowód: kopia pisma Państwowej Straży Pożarnej z 16 grudnia 2017 roku, karta 197, zlecenie (...) z 16 grudnia 2019 roku, karty 198-199).

III. Uzasadnienie prawne i ocena dowodów.

1. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 marca 2004 r., III SK 18/04, przyjął, że umowa o usługi przesyłowe jest umową nazwaną, regulowaną „innymi przepisami” w rozumieniu art. 750 k.c. Przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne wyznaczają zakres swobody kontraktowania tej umowy przed przepisami kodeksu cywilnego. Stosunek prawny łączący strony powiem być zatem rozpatrywany na podstawie prawa energetycznego, choć stosowanie tych przepisów nie wprowadza żadnych odrębności od przyjętej w kodeksie cywilnym zasady interpretacji umów, zgodnie z art. 65.

2. Jedną z dyrektyw interpretacji kontraktów jest konieczność uwzględnienia związków między wszystkimi postanowieniami umowy, co czyni niedopuszczalnym poddanie procesowi wykładni jedynie jednego z postanowień umowy, w oderwaniu od pozostałej jej części, do czego zmierza stanowisko strony pozwanej. Rozumienie wszystkich

zapisów umowy prowadzi do wniosku, że intencją stron było ustalenie, że pozwana jest zobowiązana do zapłaty należności za energię elektryczną, która została rzeczywiście zużyta, a nie według wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego, jeżeli ten nie podaje prawidłowych odczytów. Z zasady należy przyjąć, że układ pomiarowo-rozliczeniowy odzwierciedla rzeczywiste zużycie energii elektrycznej. Jeżeli jednak tak nie jest, to żaden z zapisów umowy nie uchyla obowiązku zapłaty za rzeczywiście zużytą energię elektryczną. Do tezy tej doprowadza połączenie treści kilku zapisów umowy łączącej strony; w § 8. ust. 5 wskazano, że rozliczeniu podlega pobór mocy, a w razie wadliwego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego rozliczenie za dostarczanie usługi następuje w szczególności na podstawie dokumentów wymienionych w § 2 ust. 1., więc na podstawie taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej. Ust. 6. przewiduje prawo powódki do korygowania rozliczeń i wystawionych faktur, w szczególności kiedy stwierdzono nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz kiedy doszło do błędnych odczytów wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego. Korekty rozliczenia stają się przecież niezbędne, kiedy wskazania układu nie odpowiadają rzeczywistości, w innej sytuacji nie dokonuje się „korekt”. Sformułowanie „w szczególności” oznacza, że przyczyny zmian w rozliczeniach za zużycie energii elektrycznej wymieniono przykładowo. Właściwa interpretacja umowy prowadzi do wniosku, że pozwana spółka jest zobowiązana do zapłaty za energię elektryczną rzeczywiście zużytą, a jeżeli układ pomiarowo-rozliczeniowy nie podawał właściwych wartości, to strona powodowa uprawniona była do dokonania ponownego rozliczenia, „korekt”, w sposób odpowiadający rzeczywistemu zużyciu.

3. Układ pomiarowo-rozliczeniowy był wyposażony w przekładniki prądowe o wartości 120, a wystawiając faktury VAT do rozliczeń powódka przyjęła wartość 100 (nieprawidłowo wskazaną w umowie), w rezultacie układ pomiarowo-rozliczeniowy podawał o 20% mniejsze zużycie energii elektrycznej, niż rzeczywiste. Jest to okoliczność bezsporna między stronami, a niezależnie od tego, jej ustalenie **nie wymaga przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego**. Stan ten należy zakwalifikować jako nieprawidłowość w działaniu układu pomiarowo-rozliczeniowego, dlatego że pojęciem tym powinna być objęta każda sytuacja, kiedy układ pomiarowo-rozliczeniowy nie odzwierciedla rzeczywistego zużycia energii elektrycznej, co odpowiada zapisowi § 8 ust. 6 umowy.

4. W załączniku nr 2 do umowy w § 1 ust. 6. wskazano, że układ pomiarowy składa się z przekładników prądowych o przekładni 100, stanowiących własność odbiorcy. Zapis ten należy rozumieć jako deklarację, opis faktu, a nie jako zobowiązanie stron do rozliczeń przy uwzględnieniu przekładników prądowych o wartości 100. Wynika to z połączenia treści tego zapisu ze wskazanymi wyżej postanowieniami umownymi, które stanowią podstawę do rozliczeń stron według wartości rzeczywistego zużycia energii elektrycznej także wtedy, kiedy układ pomiarowo-rozliczeniowy wykazuje zużycie niezgodnie z rzeczywistością.

5. W rezultacie należy przyjąć, że umowa stron stanowi podstawę do zapłaty przez stronę pozwaną za rzeczywiście zużytą energię elektryczną również w sytuacji, kiedy przekładniki prądowe miały inną wartość, niż wskazana w umowie. Twierdzenia odpowiedzi na pozew dotyczące konieczności rozliczenia według mnożnej 100 pomijają kontekst umowy.

6. Stan faktyczny sprawy w zakresie okoliczności kluczowej dla rozstrzygnięcia, mianowicie zastosowania w układzie pomiarowo-rozliczeniowym przekładników prądowych o wartości mnożnej 120 nie budzi wątpliwości. Świadek P. D. wymieniając licznik nie miał możliwości ustalenia, jakie w rzeczywistości zastosowano przekładnie prądowe (karta 268 verte), a z zeznań D. S. (karta 268) oraz R. N. (karta 261 verte) i ze sporządzonego przez nich 2 października 2019 roku dokumentu (karta 114) wynika, że w układzie pomiarowo-rozliczeniowym zastosowano przekładniki prądowe o wartości 120. Zeznania te nie budzą żadnych wątpliwości w zakresie wiarygodności i są podstawą do ustalenia przez Sąd wskazanej wyżej okoliczności.

7. W zakresie kwestionowanej przez powoda wysokości roszczenia należy zauważyć, że uprzednio wystawione przez stronę powodową faktury przy uwzględnieniu mnożnej 100 zostały przez pozwaną zapłacone, co oznacza, że ilość zużytej energii elektrycznej, w tym wskazania licznika, nie budziła wątpliwości. Faktury VAT korekty zawierają jedynie tę zmianę, że rozliczają energię elektryczną przy uwzględnieniu przekładni prądowej ustalonej na 120, więc uwzględniają zużycie energii elektrycznej o 20% większe, niż wskazane w fakturach VAT. Zużycie energii elektrycznej

wskazane jest u dołu każdej z faktur oraz faktur korekt i różni się o 20%. Dla dokonania rozliczenia energii elektrycznej również **nie są wymagane wiadomości specjalne**.

8. W odniesieniu do twierdzeń pozwanej o konieczności zweryfikowania prawidłowości zaliczenia odbiorcy energii elektrycznej do grupy taryfowej B21 należy zauważyć, że obejmuje ona odbiorców zasilanych z sieci elektroenergetycznych średniego napięcia o mocy umownej od 40 kW, a wyboru grupy taryfowej dokonuje odbiorca, zmiana grupy taryfowej wymaga zmiany umowy (Dowód: odpis załącznika nr 2 do umowy, § 2 ust. 9, karta 34). Wartość przekładników prądowych (mnożna) nie są w ogóle objęte taryfą. Stanowisko strony pozwanej w tym zakresie również jest niezasadne.

9. W fakturach VAT korektach oznaczono termin płatności na 19 grudnia 2019 roku, co oznacza, że pozwana pozostaje w opóźnieniu od 20 grudnia 2019 roku i od tej daty przysługują stronie powodowej odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych. Strony są przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych), dokonały transakcji handlowej w rozumieniu art. 4 pkt 1. cytowanej ustawy.

IV. Koszty procesu.

Powódka wygrała sprawę w całości i przysługuje zwrot kosztów procesu zgodnie z art. 98 k.p.c. - wynagrodzenie adwokata według § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów – 10.800 zł, opłata od pełnomocnictwa 17 zł, opłata od pozwu 11.486 zł. Łącznie koszty powódki to 22.303 zł.

SSO Robert Bury